

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

SCENA IV
ION, FROSA

Ion pornise spre antreu, să îmbrace paltonul, dar – în momentul când a deschis ușa [...] – intră Frosa cu cafeaua pe care i-a poruncit-o. Ceașca e pusă, cu multă grijă, pe o tavă cu șervețel în dantelă. Văzându-l pe Ion, ea s-a oprit tresărit, cu o mână pe clanță. Face impresia că-i e frică să se miște ori să îngâne ceva. Ion, de asemenea oprit cu mâna pe clanță, o privește lung, cu amărăciune și totuși cu oarecare satisfacție pe figură.

FROSA (mieros): *Cafe-feluța matale.*

ION (a făcut un pas și încă unul, spre servitoare și vădit efortul să rămână serios): *Pune tava pe masă. (Frosa se supune.) Șezi. (Frosa stă pe scaun.) De când ... (parcă i s-a făcut milă de ea) de când n-ai mai băut tu o cafeluță cu caimac? (Bun.) Poftim. Froso, bea-o pentru mine. (Frosa șovăie, el se încruntă.) Ce, aștepti să te rog a doua oară? Să nu mă superi! (Frosa gustă din cafea, mai gustă o dată – Ion revine la bunătate.) Dulce, nu-i așa? Și aromată? Poftă bună și ... spune, Froso, nu-i mai bine și mai frumos așa, cu vorbă bună și gentili, decât să strigăm unii la alții, ca smintiți?*

FROSA: *Dacă spui matale, sigur.*

ION (clatină capul, trist): *Ține și tu minte, Froso, ce i-am spus adineauri și aiuritului ăsta de Valter: omul e un animal foarte curios. Așa, fată – acesta-i adevărul, Frusinel cu concii ...*

FROSA (a tresărit, are un gest de panică și în același timp de regăsire, de iluminare parcă): *Să nu-mi spui Frusinel, pentru că ... (a rămas cu ochii mari în gol și i se adună pe figură o lumină nouă, glasul e mai limpede și mai cald.) Știi cine mi-a spus, pentru întâia oară, Frusinel? Cineva care ... (efort să-și aducă aminte.) E așa de mult de atunci ... și nu pot, nu mai pot să-mi aduc aminte ... Știu numai atât: că am fost adusă de undeva, în casa lor, când eram mică. Aici am trăit și am crescut, servitoare ... (un nou efort să-și aducă aminte și plânge) și nu pot, nu pot să-mi aduc aminte.*

ION (o mângâie înduioșat): *Mai bine, e mult mai bine așa, Frusinel. Un om care știe să uite, cum ai uitat tu, n-are nici păreri de rău și nici muștrări. Poate să-și înceapă viața oricând – așa cum nu mai pot să mi-o încep eu.*

(G. M. Zamfirescu, *Idolul și Ion Anapoda*)

Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *figură* și *șovăie*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *n-are nici păreri de rău*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *minte*. **2 puncte**
4. Precizează o temă a discuției dintre personajele din textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului feminin, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**

Probă scrisă – Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

7. Prezintă rolul notațiilor autorului în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text:
ION (o mângâie înduioșat): *Mai bine, e mult mai bine așa, Frusinel. Un om care știe să uite, cum ai uitat tu, n-are nici păreri de rău și nici muștrări. Poate să-și înceapă viața oricând – așa cum nu mai pot să mi-o încep eu.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Scrie un text argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul practicării unui sport în echipă în formarea personalității unui tânăr.*

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *particularități de construcție a personajului* dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales din basmul cult studiat;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrată prin două scene/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, incipit, final, conflict, tehnici narrative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema basmului cult studiat se reflectă în construcția personajului.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (organizarea ideilor în scris – 3 puncte; abilități de analiză și argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2016
Proba E. a)
Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *figură* – chip; *șovăie* – ezită) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența indicată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează elidarea unei vocale) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește corect o locuțiune/expresie cu substantivul indicat **2 puncte**
4. precizarea oricărei teme a discuției dintre personajele din textul dat (de exemplu: cafeaua) **4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care sunt mărci ale adresării directe (de exemplu: *Șezi; Froso*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. – menționarea unei modalități de caracterizare a personajului feminin **2 puncte**
– exemplificarea printr-o secvență din text a modalității de caracterizare menționate **2 puncte**
7. prezentarea rolului notațiilor autorului în textul dat: prezentare adecvată și nuanțată – 4 p.; prezentare schematică – 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului dramatic, prezente în textul dat (de exemplu: folosirea dialogului ca mod de expunere; prezența indicațiilor scenice) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea secvenței citate: comentare adecvată și nuanțată – 3 p.; comentare schematică, ezitantă – 2 p.; încercare de comentare – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- structura discursului de tip argumentativ:
 - formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente – 4 p.; text parțial organizat, fără echilibru între componente – 2 p. **4 puncte**
 - utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi): utilizare adecvată – 4 p.; utilizare parțial adecvată – 2 p. **4 puncte**
- conținutul argumentării:
 - formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
 - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2 x 3 p. = 6 puncte**
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 3 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
 - formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales din basmul cult studiat **4 puncte**
- prezentare adecvată și nuanțată – 4 p.
 - prezentare ezitantă – 2 p.
 - prezentare schematică sau superficială – 1 p.
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrată prin două scene/secvențe comentate **4 puncte**
- menționarea oricărei trăsături a personajului ales – 1 p.
 - ilustrarea trăsăturii menționate prin două scene/secvențe comentate – 3 p.; ilustrarea trăsăturii menționate printr-o scenă/secvență comentată – 2 p.; simpla numire a unor scene/secvențe sau tendința de rezumare – 1 p.
- câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru construcția personajului ales **4 x 1 p. = 4 puncte**
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema basmului cult studiat se reflectă în construcția personajului: susținere adecvată și nuanțată – 4 p.; încercare de susținere sau schematism – 2 p.; simplă formulare a opiniei – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
- text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 3 p.
 - text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică – 2 p.
 - text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 1 p.
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 p.
 - relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante – 2 p.
 - relație nerelevantă între idee și argument, schematism – 1 p.
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.